

สำนักเลขานุการคณะรัฐมนตรี
รับที่..... ๑๑๗๘๔ ๗๖๐
รับที่(อีเมล).....
วันที่.. ๓๐ ต.ค. ๒๕๖๓ ๑๕.๐๐

ที่ กช ๐๓๐๓/๔๔๔๔

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์
ถนนราชดำเนินนอก กทม. ๑๐๒๐๐

๒๙ ตุลาคม ๒๕๖๓

เรื่อง ร่างกฎกระทรวงกำหนดให้ทางน้ำชาลประทาน เป็นทางน้ำชาลประทานที่จะเรียกเก็บค่าชาลประทาน
จำนวน ๘ ฉบับ

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

ข้อถึง ๑. หนังสือสำนักเลขานุการคณะรัฐมนตรี ที่ นร ๐๕๐๓/๒๒๖๔๒ ลงวันที่ ๒๗ สิงหาคม ๒๕๖๒
๒. หนังสือสำนักเลขานุการคณะรัฐมนตรี ที่ นร ๐๕๐๓/๕๗๒๙ ลงวันที่ ๑๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. หนังสือรองนายกรัฐมนตรีเห็นชอบให้เสนอคณะรัฐมนตรี

๒. เอกสารประกอบการพิจารณาเสนอคณะรัฐมนตรี (ประกอบด้วยบันทึกหลักการและเหตุผล
ร่างกฎกระทรวง และแผนที่ทายกฎกระทรวงที่สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีก้าได้ตรวจสอบ
พิจารณาเสร็จเรียบร้อยแล้ว) จำนวน ๑๐ ชุด

ด้วยกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ได้เสนอร่างกฎกระทรวงกำหนดให้ทางน้ำชาลประทาน
เป็นทางน้ำชาลประทานที่จะเรียกเก็บค่าชาลประทาน จำนวน ๘ ฉบับ ดังนี้

๑. ร่างกฎกระทรวงกำหนดให้ทางน้ำชาลประทานอ่างเก็บน้ำห้วยยางพะໄລ เป็นทางน้ำชาลประทาน
ที่จะเรียกเก็บค่าชาลประทาน พ.ศ. ....

๒. ร่างกฎกระทรวงกำหนดให้ทางน้ำชาลประทานอ่างเก็บน้ำลำเชียงไกร เป็นทางน้ำชาลประทาน
ที่จะเรียกเก็บค่าชาลประทาน พ.ศ. ....

๓. ร่างกฎกระทรวงกำหนดให้ทางน้ำชาลประทานอ่างเก็บน้ำห้วยตะคร้อ เป็นทางน้ำชาลประทาน
ที่จะเรียกเก็บค่าชาลประทาน พ.ศ. ....

๔. ร่างกฎกระทรวงกำหนดให้ทางน้ำชาลประทานอ่างเก็บน้ำห้วยทิน เป็นทางน้ำชาลประทาน
ที่จะเรียกเก็บค่าชาลประทาน พ.ศ. ....

๕. ร่างกฎกระทรวงกำหนดให้ทางน้ำชาลประทานอ่างเก็บน้ำห้วยซับประดู่ เป็นทางน้ำชาลประทาน
ที่จะเรียกเก็บค่าชาลประทาน พ.ศ. ....

๖. ร่างกฎกระทรวงกำหนดให้ทางน้ำชาลประทานอ่างเก็บน้ำห้วยเพลียก เป็นทางน้ำชาลประทาน
ที่จะเรียกเก็บค่าชาลประทาน พ.ศ. ....

๗. ร่างกฎกระทรวงกำหนดให้ทางน้ำชาลประทานอ่างเก็บน้ำห้วยบง เป็นทางน้ำชาลประทาน
ที่จะเรียกเก็บค่าชาลประทาน พ.ศ. ....

๘. ร่างกฎกระทรวงกำหนดให้ทางน้ำชาลประทานอ่างเก็บน้ำห้วยปราสาทใหญ่ เป็นทางน้ำชาลประทาน
ที่จะเรียกเก็บค่าชาลประทาน พ.ศ. ....

มาเพื่อเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาให้ความเห็นชอบร่างกฎกระทรวงดังกล่าวอีกครั้งหนึ่ง โดยเรื่องนี้เข้าข่าย
ที่จะต้องนำเสนอคณะรัฐมนตรีตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี
พ.ศ. ๒๕๖๔ มาตรา ๔ วรรคหนึ่ง (๑) และเป็นไปตามมาตรา ๘ วรรคหนึ่ง (๑) แห่งพระราชบัญญัติการชาลประทานหลวง

พุทธศักราช ๒๕๖๕ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติการคลป্রathanหลวง (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๑๙ รวมทั้งสอดคล้องตามยุทธศาสตร์ชาติในด้านการพัฒนาสิ่งแวดล้อม ทรัพยากรธรรมชาติ และการพัฒนาคุณภาพชีวิต ทั้งนี้ รองนายกรัฐมนตรี (นายจุรินทร์ ลักษณวิศิษฐ์) กำกับการบริหารราชการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้เห็นชอบให้นำเรื่องดังกล่าวเสนอคณะกรรมการรัฐมนตรีด้วยแล้ว รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๑

ทั้งนี้ โดยมีรายละเอียด ดังนี้

๑. เรื่องเดิม

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ โดยกรมชลประทานได้เสนอเรื่องขอออกกฎหมายร่างทั้งแบบฉบับดังกล่าวเป็นทางน้ำชลประทานที่จะเรียกเก็บค่าชลประทาน จากผู้ใช้น้ำเพื่อกิจการของงานการประปา หรือกิจการอื่นในหรือนอกเขตชลประทาน เพื่อรับในการอนุญาตใช้น้ำ ซึ่งคณะกรรมการรัฐมนตรีได้มีมติอนุมัติหลักการร่างกฎหมายทั้งแบบฉบับ เมื่อวันที่ ๒๗ สิงหาคม ๒๕๑๖ ตามหนังสือที่อ้างถึง ๑ และส่งร่างกฎหมายให้สำนักงานคณะกรรมการการกฤษฎีกาตรวจพิจารณา สำนักงานคณะกรรมการการกฤษฎีกาได้ตรวจพิจารณาร่างกฎหมายทั้งแบบฉบับดังกล่าวเสร็จแล้ว และกรมชลประทานได้ยืนยันความถูกต้องในร่างกฎหมายทั้งดังกล่าวไปยังสำนักงานคณะกรรมการการกฤษฎีกาเรียบร้อยแล้ว

ต่อมาสำนักเลขานุการคณะกรรมการรัฐมนตรี แจ้งว่า บัดนี้ สำนักงานคณะกรรมการการกฤษฎีกาได้ตรวจพิจารณาร่างกฎหมายทั้งแบบฉบับเสร็จแล้ว มีการแก้ไขเล็กน้อย (ตามแบบการร่างกฎหมาย) โดยร่างกฎหมายทั้งแบบฉบับดังกล่าวเป็นเรื่องที่จะต้องนำเสนอคณะกรรมการรัฐมนตรีอีกครั้งหนึ่ง ซึ่งหากประสงค์จะเสนอเรื่องต่อคณะกรรมการรัฐมนตรี ขอให้นำร่างกฎหมายทั้งแบบฉบับดังกล่าวเสนอขอความเห็นชอบจากรองนายกรัฐมนตรีที่กำกับการบริหารราชการก่อนส่งเรื่องไปยังสำนักเลขานุการคณะกรรมการรัฐมนตรีเพื่อที่จะดำเนินการต่อไป ทั้งนี้ ในการจัดทำเรื่องเสนอคณะกรรมการรัฐมนตรี ขอได้โปรดดำเนินการให้เป็นไปตามที่กำหนดในพระราชบัญญัติว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะกรรมการรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๑๙ และระบุเบื้องต้นว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการเสนอเรื่องต่อคณะกรรมการรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๑๙ ตามหนังสือที่อ้างถึง ๒

๒. เหตุผลความจำเป็นที่ต้องเสนอคณะกรรมการรัฐมนตรี

๒.๑ เป็นการเสนอร่างกฎหมายที่มีผลบังคับใช้ตามมาตรา ๘ วรรคหนึ่ง (๑) แห่งพระราชบัญญัติการคลป์athanหลวง พุทธศักราช ๒๕๖๕ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติการคลป์athanหลวง (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๑๙ และกฎหมายที่ ๔๒ (พ.ศ. ๒๕๑๐) ออกตามความในพระราชบัญญัติการคลป์athanหลวง พุทธศักราช ๒๕๖๕

๒.๒ เป็นเรื่องที่ต้องนำเสนอคณะกรรมการรัฐมนตรีตามพระราชบัญญัติว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะกรรมการรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๑๙ มาตรา ๔ วรรคหนึ่ง (๑) เรื่องที่กฎหมายกำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการรัฐมนตรีหรือให้ต้องเสนอคณะกรรมการรัฐมนตรี

๓. ความเร่งด่วนของเรื่อง

เมื่อดำเนินการได้รอดเร็วจะเป็นผลดีต่อการพัฒนาเศรษฐกิจ และสนองนโยบายของรัฐในด้านการควบคุมดูแลแหล่งน้ำ ซึ่งภาครัฐได้มีการรณรงค์ให้มีการใช้น้ำอย่างประหยัดและถูกวิธี

๔. ข้อเท็จจริง

๔.๑ การกำหนดให้ทางน้ำชลประทานเป็นทางน้ำชลประทานที่จะเรียกเก็บค่าชลประทาน ทำให้เกิดประโยชน์ในการควบคุมดูแลปริมาณน้ำได้อย่างมีประสิทธิภาพ อีกทั้งทำให้ทราบถึงปริมาณของน้ำที่ขาดหายไปจากระบบการชลประทาน ซึ่งการเรียกเก็บค่าชลประทานนั้นจะเป็นผลดีต่อการเงินและบประมาณโดยเงินที่เก็บได้จากผู้ใช้น้ำจากทางน้ำชลประทานมีภาระท่วงมีผลบังคับใช้แล้ว จะนำเข้าเงินทุนหมุนเวียนเพื่อการชลประทาน โดยใช้จ่ายเป็นค่าปรับปรุงบำรุงรักษาระบบการชลประทาน อันจะทำให้ใช้เงินงบประมาณในส่วนนี้อย่าง

๔.๒ โดยที่การใช้น้ำออกภาคเกษตรกรรมจากทางน้ำชลประทาน จะต้องมีการติดตั้งมาตรวัดน้ำและปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดไว้ในกฎกระทรวง ซึ่งในการออกกฎกระทรวงกำหนดให้ทางน้ำชลประทานเป็นทางน้ำชลประทานที่จะเรียกเก็บค่าชลประทานได้นั้น จะดำเนินการได้เฉพาะทางน้ำที่มีประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์กำหนดให้เป็นทางน้ำชลประทาน ตามพระราชบัญญัติการชลประทานหลวง พุทธศักราช ๒๕๔๕ แล้วเท่านั้น ปัจจุบันมีกฎกระทรวง ฉบับที่ ๔๒ (พ.ศ. ๒๕๔๐) กำหนดอัตราค่าชลประทาน และหลักเกณฑ์ไว้แล้ว

๔.๓ สำหรับปริมาณน้ำให้คลองผ่านทางน้ำชลประทาน ปริมาณการใช้น้ำและพื้นที่ได้รับประโยชน์ มีรายละเอียดโดยสรุป ดังนี้

- ทางน้ำชลประทานอ่างเก็บน้ำหัวยยางพะໄລ มีปริมาณความจุน้ำในอ่างเก็บน้ำประมาณ ๑๓,๓๐๐ ล้านลูกบาศก์เมตร ปัจจุบันมีองค์การบริหารส่วนตำบลบึงพะໄລ ขออนุญาตใช้น้ำประมาณ ๗๘,๐๐๐ ลูกบาศก์เมตรต่อปี มีการใช้น้ำเพื่อการอุปโภค – บริโภค และการเกษตร ประมาณ ๓,๘๕๐ ล้านลูกบาศก์เมตรต่อปี มีพื้นที่ได้รับประโยชน์ ประมาณ ๗,๓๗๖ ไร่

- ทางน้ำชลประทานอ่างเก็บน้ำลำเชียงไกร มีปริมาณความจุน้ำในอ่างเก็บน้ำประมาณ ๔,๔๐๐ ล้านลูกบาศก์เมตร ปัจจุบันมีประชาหมู่บ้านโนนเจดีย์ ขออนุญาตใช้น้ำประมาณ ๑๗๓,๐๐๐ ลูกบาศก์เมตรต่อปี มีการใช้น้ำเพื่อการอุปโภค – บริโภค และการเกษตร ประมาณ ๖,๐๔๕ ล้านลูกบาศก์เมตรต่อปี มีพื้นที่ได้รับประโยชน์ ประมาณ ๒๐,๐๐๐ ไร่

- ทางน้ำชลประทานอ่างเก็บน้ำหัวตะคร้อ มีปริมาณความจุน้ำในอ่างเก็บน้ำประมาณ ๙,๔๐๐ ล้านลูกบาศก์เมตร ปัจจุบันมีการประปาส่วนภูมิภาค สาขាបินマイ ขออนุญาตใช้น้ำประมาณ ๔๓๒,๐๐๐ ลูกบาศก์เมตรต่อปี ประปาหมู่บ้านดอนสามมัคคี ขออนุญาตใช้น้ำ ประมาณ ๓๔,๒๐๐ ลูกบาศก์เมตรต่อปี และประปาหมู่บ้านหนองอ้ายอู้ก ขออนุญาตใช้น้ำประมาณ ๑๒๖,๐๐๐ ลูกบาศก์เมตรต่อปี มีการใช้น้ำเพื่อการอุปโภค – บริโภค และการเกษตร ประมาณ ๒,๓๗๒ ล้านลูกบาศก์เมตรต่อปี มีพื้นที่ได้รับประโยชน์ ประมาณ ๓,๕๔๘ ไร่

- ทางน้ำชลประทานอ่างเก็บน้ำหัวยhin มีปริมาณความจุน้ำในอ่างเก็บน้ำประมาณ ๑,๙๕๐ ล้านลูกบาศก์เมตร ปัจจุบันยังไม่มีผู้ใช้น้ำเพื่อการอุตสาหกรรมและกิจกรรมประปา แต่มีการใช้น้ำเพื่อการอุปโภค – บริโภค และการเกษตร ประมาณ ๑,๙๐๐ ล้านลูกบาศก์เมตรต่อปี มีพื้นที่ได้รับประโยชน์ ประมาณ ๙๘๑ ไร่

๖. ข้อเสนอของส่วนราชการ

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์พิจารณาแล้ว เห็นควรนำร่างกฎกระทรวงกำหนดให้ทางน้ำชลประทาน เป็นทางน้ำชลประทานที่จะเรียกเก็บค่าชลประทาน จำนวน ๘ ฉบับ เสนอคณะกรรมการรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบในร่างกฎกระทรวงดังกล่าว รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๒

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณานำเสนอบรรบฯ ต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายเฉลิมชัย ศรีอ่อน)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

กรมชลประทาน

สำนักกฎหมายและที่ดิน

โทร. โทรศัพท์ ๐ ๒๒๔๑ ๒๖๒๖

ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ cpolo_rid@rid.go.th